

R O M Â N I A

**MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
SECRETAR DE STAT**

Exemplar nr.1
Nr.143071
București, 27.09.2019

CĂTRE

**INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI
Doamnei Renate WEBER, Avocatul Poporului**

În legătură cu adresa dumneavoastră nr.13539/07.08.2019 având ca obiect recomandările consemnate în cuprinsul raportului întocmit ca urmare a vizitei efectuate la data de 17.10.2018 la nivelul Centrului de reținere și arestare preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție al Județului Călărași¹, vă comunicăm următoarele:

I. În urma pronunțării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (C.E.D.O.) a Hotărârii-pilot în cauza Rezmiveș și alții împotriva României, având ca obiect condițiile de detenție din închisorile și centrele de reținere și arestare preventivă, la nivelul Guvernului României au fost adoptate o serie de măsuri în vederea soluționării supraaglomerării carcerale și pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție.

Astfel, în îndeplinirea celor stabilite la nivel guvernamental, Inspectoratul General al Poliției Române din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, a inițiat demersuri în vederea creșterii capacității de cazare și de modernizare a spațiilor având această destinație de la nivelul centrelor de reținere și arestare preventivă (C.R.A.P.), cu respectarea standardelor impuse de C.E.D.O., respectiv garantarea alocării unui spațiu minim de 4 m² fiecărei persoane custodiate.

Pentru realizarea acestui obiectiv, au fost demarate activități pentru construirea unui nou C.R.A.P., supratean, astfel că unității i-au fost alocate fondurile necesare pentru cheltuieli de proiectare și inginerie. Până în prezent au fost contractate, recepționate și decontate serviciile de întocmire a studiului geotehnic și a studiului de fezabilitate și s-a procedat la elaborarea Planului Urbanistic Zonal, urmând a fi promovată documentația potrivit reglementărilor în vigoare.

Până la finalizarea obiectivului de investiții, potrivit informațiilor comunicate de către I.P.J. Călărași, camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor private de libertate, folosite în prezent, dispun de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial, funcționale. Referitor la amenajarea de grupuri sanitare în fiecare cameră de

¹ denumit în continuarea C.R.A.P. –I.P.J. Călărași

cazare, pe amplasamentul actual, evidențiem faptul că acesta nu permite intervenții constructive de asemenea natură, centrul fiind prevăzut cu un grup sanitar comun, folosit de toate persoanele private de libertate.

II. În ceea ce privește recomandarea ca *persoanele aflate în centrul de reținere și arestare preventivă să fie cazate, de regulă, în comun*, conform art. 111 alin. (2) din Legea 254/2013², *mai ales minorii și tinerii*, motivat de faptul că la momentul vizitei, în camera nr. 1 era cazată, de două zile o singură persoană, în vârstă de 18 ani, deși în centru existau și alte persoane tinere private de libertate alături de care ar fi putut fi cazată, situația constatată a fost remediată în aceeași zi de către conducerea centrului.

Față de situația de referință subliniem că, în ceea ce privește cazarea persoanelor private de libertate, aceasta se realizează cu respectarea strictă a principiului separării femeilor de bărbați și a minorilor de majori, prevăzut de art. 76 alin. (1) din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (Regulamentul), aprobat prin H.G. nr. 157/2016³.

Menționăm faptul că, potrivit art. 48 alin. (3), coroborat cu art. 110 din Legea nr. 254/2013, persoanele private de libertate custodiate în centrele de reținere și arestare preventive din subordinea Poliției Române sunt cazate individual sau în comun.

Totodată, conform art. 256 alin. (1) din Regulamentul aprobat prin H.G. nr. 157/2016, "*Cazarea persoanelor private de libertate se realizează, de regulă, în comun, cu respectarea strictă a principiului separării femeilor de bărbați și a tinerilor de ceilalți majori. Separarea sau gruparea acestor persoane se poate face în funcție și de alte criterii, cum ar fi: calitatea de persoană condamnată, arestată preventiv sau reținută, compatibilitatea intelectuală și de ordin cultural, interesul de participare la muncă, precum și în funcție de gradul de risc sau vulnerabilități.*"

Astfel, cazarea, în mod individual, a unei persoane private de libertate custodiate în centrele de reținere și arestare preventive din subordinea Poliției Române este permisă, în principiu, de cadrul normativ în vigoare.

III. Referitor la recomandarea ca *lumina de veghe să fie funcțională în toate camerele de cazare*, potrivit informațiilor furnizate de I.P.J. Călărași, deficiența constatată a fost remediată, în prezent lumina de veghe fiind funcțională în toate camerele de cazare.

IV. În ceea ce privește recomandarea de *actualizare a documentelor de informare afișate în camerele de cazare și la avizier*, potrivit informațiilor furnizate de inspectoratul de referință, s-a procedat la actualizarea documentelor de informare din camerele de cazare și a celor afișate la avizier, conform dispozițiilor legale în vigoare.

² privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare

³ cu modificările și completările ulterioare

V. Cu privire la recomandarea ca *formularele tipizate pentru cereri și documentele (procesele-verbale) privind luarea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor, semnate de persoanele private de libertate, să fie autocopiative*, astfel încât persoanele private de libertate să primească o copie a acestor documente în timp real, subliniem următoarele:

Activitatea de aducere la cunoștința persoanelor private de libertate a drepturilor, obligațiilor și interdicțiilor se efectuează imediat după introducerea acestora în C.R.A.P., fiind consemnată în procesul-verbal încheiat între personalul centrului și persoana privată de libertate, pe bază de semnătură.

Conform prevederilor *Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora*, aprobat prin O.M.A.I. nr. 14/2018 (Regulamentul C.R.A.P.-urilor), la primirea în centru, persoanei private de libertate i se aduc la cunoștință drepturile (inclusiv cel la asistență psihologică), obligațiile și interdicțiile, potrivit modelului stabilit în Anexa nr. 2 A la acest regulament.

Totodată, persoanei în cauză i se înmânează o broșură cu informații referitoare la drepturi, obligații și interdicții, precum și cu privire la recompensele care pot fi acordate, abateri și sancțiuni disciplinare care pot fi aplicate conform Legii nr. 254/2013, care cuprinde inclusiv dispozițiile alin. (2)-(5) ale art. 228 din Codul de procedură penală⁴, potrivit modelului stabilit în Anexa nr. 2 Z la Regulamentul C.R.A.P.-urilor.

În cazul persoanelor private de libertate care nu vorbesc sau nu înțeleg limba română, nu se pot exprima ori au deficiențe de comunicare, informarea se realizează prin intermediul unei persoane care poate comunica cu acestea sau prin înmânarea unui document care cuprinde respectivele informații, redactat, după caz, în limba pe care o cunosc sau într-o limbă de circulație internațională (*în limba engleză, franceză, greacă, germană, maghiară, spaniolă, neerlandeză, ucraineană, norvegiană, arabă, bulgară, chineză, sârbă și rusă*), creând astfel premisele realizării informării persoanei private de libertate, care nu este cetățean român și este custodiată în C.R.A.P..

Totodată, evidențiem faptul că, potrivit cadrului normativ execuțional penal, respectiv art. 60 alin. (1), (2) și (5) din Legea nr. 254/2013, art. 127 alin. (1), (2) și (4) și art. 259 alin. (7) din Regulamentul aprobat prin H.G. nr.157/2016, respectiv art. 59 și art. 109 din Regulamentul C.R.A.P.-urilor, persoanele private de libertate au dreptul la consultarea documentelor cu caracter personal existente la dosarul individual și pot obține, la cerere, într-un număr de exemplare justificat, fotocopiile ale documentelor respective, modalitatea de exercitarea a acestui drept fiind stabilită la nivelul Poliției Române.

VI. Referitor la analiza posibilității de încheiere a unui *protocol de colaborare cu o unitate medicală* care să faciliteze accesul persoanelor arestate preventiv, minori, la consultații medicale în specialitate *psihiatrice pediatrică*, semnalăm că structura de specialitate din cadrul M.A.I. s-a angajat într-un dialog cu Ministerul Sănătății în sensul

⁴ Legea nr.135/2010, cu modificările și completările ulterioare

identificării unor soluții viabile, urmând ca rezultatul analizei efectuate asupra acestei problematice să fie comunicat instituției dvs.

Suplimentar arătăm că, potrivit art. 111 alin. (2) și art. 117 alin. (2) din Legea nr. 254/2013, respectiv art. 87 din Regulamentul C.R.A.P.-urilor, persoanele private de libertate minore, custodiate în centrele de reținere și arestare preventivă din subordinea Poliției Române beneficiază de asistență psihologică și moral-religioasă, în interiorul centrului, sub pază și supraveghere, în vederea diminuării efectelor negative ale privării de libertate asupra dezvoltării lor fizice, psihice sau morale.

Modalitatea de acordare a asistenței psihologice a fost stabilită la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române, cu avizul Centrului de Psihosociologie din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, asistența psihologică acordată persoanelor private de libertate aflate în centre fiind de tipul asistenței psihologice primare și se asigură prin psihologii de unitate de la nivelul structurilor de specialitate din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau a inspectoratelor de poliție județene.

Conform dispozițiilor art. 71 din Legea nr. 254/2013 și ale art. 237 din Regulamentul aprobat prin H.G. nr. 157/2016, persoanele private de libertate au dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri și beneficiază, în mod gratuit, de asistență medicală care include intervenția medicală, asistența medicală primară, asistența medicală de urgență și asistența medicală de specialitate, asigurată cu personal specializat, potrivit legii.

Asistența medicală la nivelul C.R.A.P.-urilor se efectuează de personal medico-sanitar din rețeaua medicală a Ministerului Afacerilor Interne. Medicul examinator stabilește diagnosticul clinic, recomandă investigații clinice și paraclinice, după caz, și stabilește tratamentul și măsurile igienico-dietetice necesare. Persoanele private de libertate sunt luate în evidența cabinetului medical și în funcție de afecțiunile medicale li se asigură tratamentul, conform prevederilor legale, și li se recomandă regimul alimentar, după caz.

VII. În ceea ce privește recomandarea privind *respectarea interdicției de a fuma în spațiile închise*, prevăzută de Legea nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun⁵, subliniem că potrivit art.42 alin.(4) din Regulamentul CRAP-urilor, în situația în care spațiile disponibile permit acest lucru, nefumătorii sunt cazați separat de fumători, opțiunea persoanei private de libertate de a fi cazată separat de fumători fiind consemnată în cuprinsul procesului-verbal prevăzut la art. 38 din regulamentul precitat, la primirea în centru.

De asemenea, astfel cum rezultă din *modelul procesului-verbal primire în centru*⁶, pct.II - *Informarea cu privire la drepturi, obligații și interdicții, precum și cu privire la recompensele care pot fi acordate, abateri și sancțiuni disciplinare care pot fi*

⁵ cu modificările și completările ulterioare

⁶ Anexa nr.2.A la Regulamentul C.R.A.P.-urilor

aplicate conform Legii nr. 254/2013, inclusiv dispozițiile art. 228, alin. (2)-(5) din Codul de procedură penală, la pct.d) subpct.v) se prevede interdicția de a fuma în alte locuri decât cele permise.

În considerarea recomandării formulate prin raportul instituției dumneavoastră, subliniem că la nivelul I.P.J. Călărași a fost dispusă măsura prelucrării, din nou, a personalului cu responsabilități în domeniu, în ceea ce privește cadrul normativ incident regimului de executare a măsurilor preventive privative de libertate și a obligațiilor ce îi revin.

Referitor la netransmiterea de către I.P.J. Călărași, a unui răspuns către instituția dumneavoastră cu privire la propunerile și recomandările formulate prin raport, vă învederăm următoarele:

Raportul de vizită a fost primit la I.P.J. Călărași la data de 10.05.2019, documentul fiind înregistrat în evidențele centrului de reținere și arestare preventivă sub nr. 199.927/10.05.2019.

În urma verificărilor efectuate s-a constatat faptul că la solicitarea dumneavoastră nu a fost comunicat un răspuns în termenul prevăzut de Legea nr.35/1997⁷, aspect cu privire la care a fost sesizată conducerea I.P.J. Călărași, pentru a dispune măsuri față de personalul din subordine, în conformitate cu prevederile Legii nr. 360/2002⁸.

Vă asigurăm, pe această cale, de întreaga disponibilitate de dialog interinstituțional, în limita competențelor funcționale proprii, în vederea identificării soluțiilor optime la problemele identificate sau reclamate în context.

**Cu deosebită stimă,
SECRETAR DE STAT**

Dumitru-Daniel CHIRILĂ

⁷ privind organizarea și funcționarea instituției Avocatului Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare

⁸ privind Statutul poliștilor, cu modificările și completările ulterioare